

Söderköpings kommun
Krishantering

SÖDERKÖPINGS KOMMUN

Plan vid Pandemi

Ändringar: t o m 2009-08-28

Antagen av Kommunfullmäktige xxxxxxxxxxxxx

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	4
1.1	VAD ÄR INFLUENSAPANDEMI?.....	4
1.2	HUR MÅNGA SJUKA?	4
1.3	HUR MÅNGA SJUKA I ÖSTERGÖTLAND OCH I SÖDERKÖPINGS KOMMUN?.....	4
1.4	PLANERINGSBAKGRUND	5
2	SÖDERKÖPINGS KOMMUNS SERVICE OCH VERKSAMHET VID EN PANDEMI	5
2.1	BARNOMSORG OCH SKOLVERKSAMHET	5
2.1.1	<i>Prioriterade verksamheter</i>	5
2.1.2	<i>Skolar 7-9, gymnasiet och vuxenutbildningen</i>	5
2.1.3	<i>Barn- och utbildningskontorets personal</i>	5
2.1.4	<i>Förvaltningschef</i>	5
2.1.5	<i>Behov av övriga resurser</i>	6
2.1.6	<i>Kost</i>	6
2.2	OMSORG OCH SOCIALTJÄNST.....	6
2.2.1	<i>Prioriterade verksamheter</i>	6
2.2.2	<i>Förvaltningschef</i>	6
2.2.3	<i>Hemtjänst -normal bemanning</i>	6
2.2.4	<i>Kommunal hälso och sjukvård- ökad bemanning</i>	6
2.2.5	<i>Särskilt boende - normal bemanning</i>	7
2.2.6	<i>Personlig assistans - normal bemanning</i>	7
2.2.7	<i>Myndighetsutövning - minskad belastning</i>	7
2.2.8	<i>Lednings- och stabsorganisation - minskad bemanning</i>	7
2.2.9	<i>Övrigt</i>	7
2.3	TEKNISKA KONTORETS VERKSAMHETER	8
2.3.1	<i>Prioriterade verksamheter</i>	8
2.3.2	<i>Dricksvattenförsörjning och rening av avlopp</i>	8
2.3.3	<i>Renhållning</i>	8
2.3.4	<i>Deponien</i>	9
2.3.5	<i>Tekniska chefen</i>	9
2.3.6	<i>Övrigt</i>	9
2.4	SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORETS VERKSAMHETER	9
2.4.1	<i>Prioriterade verksamheter</i>	9
2.4.2	<i>Miljö & Hälsa</i>	9
2.4.3	<i>Bygglov mm</i>	9
2.4.4	<i>Övrigt</i>	9
2.5	KRISLEDNINGSUTSKOTTET, KOMMUNLEDNINGENS OCH KOMMUNLEDNINGS- KONTORETS VERKSAMHETER.....	10
2.5.1	<i>Prioriterade verksamheter</i>	10
2.5.2	<i>Kommunledning</i>	10
2.5.3	<i>Kommunens växel</i>	10
2.5.4	<i>Informationsverksamhet</i>	10
2.5.5	<i>Vaktmästeriet</i>	10
2.5.6	<i>Övergripande personalplanering</i>	11
2.5.7	<i>IT-Enheten</i>	11

2.5.8	Övrigt	11
2.5.9	Räddningstjänst.....	11
2.6	BEROENDEFÖRHÅLLANDEN - ANDRA AKTÖRER.....	12
2.6.1	Leverantörer.....	12
2.6.2	Landstinget.....	12
2.6.3	Myndigheter	12
BILAGA 1		13
	ÖVERGRIPANDE RÅD	13
	PLANERA FÖR "INNAN, UNDER OCH EFTER"	13
	MINSKA RISKERNA FÖR SMITTSPRIDNING PÅ DEN EGNA ARBETSPLATSEN.	14
	TILLMÖTESGÅ PERSONALENS BEHOV	14
	EKONOMISKA OCH ANDRA KONSEKVENSER FÖR VERKSAMHETEN	14
	ÖVERGRIPANDE INFORMATION.....	15
BILAGA 2		16
	ANSVARSFÖRDELNING PÅ NATIONELL, REGIONAL OCH LOKAL NIVÅ	16
	NATIONELL NIVÅ.....	16
	<i>Socialstyrelsen</i>	16
	<i>Smittskyddsinstitutet</i>	17
	<i>MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)</i>	17
	<i>Regeringen och Regeringskansliet</i>	18
	REGIONAL NIVÅ	18
	<i>Landstinget</i>	18
	<i>Länsstyrelsen</i>	19
	LOKAL NIVÅ.....	19
	<i>Kommunen</i>	19

1 Inledning

Enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommuner och landsting bl.a. vidta åtgärder för att kunna ha igång sina viktigaste verksamheter samt hantera konsekvenser av en extraordinär händelse. En influensapandemi skulle kunna bli en extraordinär händelse.

Dåvarande Krisberedskapsmyndigheten, KBM, har i samverkan med Socialstyrelsen utformat en vägledning som stöd för hur arbetet för planering inför en pandemi kan bedrivas. Denna vägledning samt landstingets i Östergötland regionala beredskapsplan vid influensapandemi används i Söderköpings kommuns planeringsarbete.

1.1 Vad är influensapandemi?

En pandemi är en epidemi (som i sin tur är ett stort utbrott av en sjukdom) som sprider sig över stora delar av världen. Under 1900-talet drabbades världen av tre svåra influensapandemier, Spanska sjukan 1918-19, Asiaten 1957-58 och Hong Kong 1968-69.

Bedömningen och beslutet att förklara att en pandemisk situation föreligger görs via Socialstyrelsen och Smittskyddsinstitutet.

(Källa: Regional beredskapsplan vid influensapandemi inom Landstinget i Östergötland)

1.2 Hur många sjuka?

Hur många som kommer att insjukna i en influensapandemi eller kommer att behöva sjukvård är omöjligt att förutsäga. Vid en pandemi kommer antalet sjuka öka mycket snabbt.

Resurskrävande isolering av enskilda patienter kan vara aktuell under kortare perioder. Vilka riskgrupper som kommer att drabbas särskilt allvarligt av en ny influensapandemi-stam och hur stammen överhuvudtaget beter sig vet man endast med säkerhet när man följt pandemins utveckling under någon tid.

Därför måste planen hållas generell och med stor flexibilitet för att möta de omfattande och divergerande krav som kan komma att ställas.

1.3 Hur många sjuka i Östergötland och i Söderköpings kommun?

Utifrån beräkningar i en modell framtagen av amerikanska *Centers for Disease Control and Prevention (CDC)* kan man bilda sig en uppfattning av belastningen på sjukvården vid ett scenario som liknar Spanska sjukan (1918-1919), som är en av de svåraste pandemier vi känner till.

När ovanstående översätts till Östergötland innebär det att upp till 50 % kan insjukna. Detta innebär mellan 60 000 - 200 000 östgötar. Av dessa kan ca 30 000 - 100 000 behöva öppenvård och mellan 400 - 2 000 behöva sjukhusvård! Omräknat över tid innebär det ett behov på mellan 200 - 400 extra vårdplatser, samt ca 1 500 öppenvårdsbesök under en 6-veckorsperiod. Utifrån samma beräkningar kan influensapandemin komma att kräva mellan 100 - 500 människoliv.

Omräknat för förhållandena i Söderköpings kommun innebär detta att av de ca 1 000 kommunanställda kan mellan 150 och 250 insjukna.

1.4 Planeringsbakgrund

Som utgångspunkt planeras en frånvaro under en period av 6-8 veckor med minst 15 procent av de anställda. Pandemin kan antas nå en kulmen under vecka två och tre och myndigheter, organisationer och företag bör planera för att upp till 50 procent av de anställda kan vara frånvarande de veckorna.

I planeringen tar vi hänsyn till att sjukdomen sannolikt inte kommer att drabba samhället likformigt, utan att under en viss tid så kan en betydligt större andel av arbetsstyrkan vara frånvarande inom vissa grupper. Observera att detta är ett scenario och ingen prognos.

Följande punkter skall belysas:

- *Analysera* - Vilka verksamheter måste fungera utan avbrott eller ställer särskilda krav på funktionalitet vid en pandemi? Avgränsa vilka funktioner inom dessa verksamheter är särskilt viktiga?
- *Minimera* - Vilken är den lägsta möjliga nivån som verksamheten kan bedrivas på? Vilka resurser kräver det?
- *Prioritera* - Om inte all viktig verksamhet kan bedrivas, vilken är allra viktigast? Vilken kommer närmast? Och så vidare.

2 Söderköpings kommuns service och verksamhet vid en pandemi

2.1 Barnomsorg och skolverksamhet

2.1.1 Prioriterade verksamheter

Generellt gäller att ju yngre barnen är desto viktigare är det att verksamheten kan fortgå under en pandemi. Det innebär att följande verksamheter prioriteras,

- Förskola och annan pedagogisk omsorg.
- Förskoleklass, årskurs 1-6 och fritidshem.
- Särskola

2.1.2 Skolår 7-9, gymnasiet och vuxenutbildningen

Dessa klarar sig med reducerad personal om klasser eventuellt kan slås ihop. En del medarbetare kan då omplaceras till den prioriterade verksamheten. Personal vid fritidsverksamheten, bör kunna omplaceras till fritidshemmen.

2.1.3 Barn- och utbildningskontorets personal

behövs antagligen för information och ledning.

2.1.4 Förvaltningschef

Förvaltningschefen ingår i kommunens krisledningsgrupp.

2.1.5 Behov av övriga resurser

- Fungerande skolskjutsar.
- Tillagning och transporter av mat.
- El- och vattenförsörjning.
- Telefoni, IT.
- Lokalvård

2.1.6 Kost

Behovet av kostverksamheten minskar och omfördelas om verksamheter slås ihop. Verksamheten koncentreras till ett större kök (Storängsköket) samt köken på kommunens äldreboende. Lägsta bemanningsnivå kan beräknas vara ungefär som under semesterperioderna på sommaren.

2.2 Omsorg och socialtjänst

En ökad belastning på landstinget, såväl inom slutenvården som inom öppenvården, kommer att ställa större krav på kommunsjukvården och kommunens sociala service. Delar av annan ordinarie verksamhet inom socialförvaltningen måste ändå fortfarande fungera.

2.2.1 Prioriterade verksamheter

Följande verksamheter måste upprätthållas under en pandemi.

- Hemtjänst
- Kontinuerlig sjukvård
- Särskilt boende
- Personlig assistans, viss ledsagning, boendestöd, korttidsvistelse och avlösning.
- Myndighetsutövning. Lednings- och stabsorganisation.

2.2.2 Förvaltningschef

Förvaltningschefen ingår i kommunens krisledningsgrupp.

2.2.3 Hemtjänst -normal bemanning.

Då belastningen med säkerhet kommer att öka i form av fler brukare med behov av hjälp, omprioriteras arbetsuppgifterna. Det innebär bl.a. minimerade serviceinsatser. Även externa tjänster såsom matleverans och inköp kan behöva utföras av egen personal eller av räddningstjänsten vid svår framkomlighet.

2.2.4 Kommunal hälso och sjukvård- ökad bemanning

Ökad belastning pga. att boende i särskilda boenden kommer att ha sämre status och större behov av medicinsk behandling.

2.2.5 *Särskilt boende* - normal bemanning.

Viss ökad belastning pga, tidigare utskrivningar från slutenvården. Arbetsuppgifter omprioriteras, serviceinsatser minimeras.

2.2.6 Personlig assistans - normal bemanning.

Ledsagning, boendestöd, korttidsboende, avlösning. Minskad bemanning och minskad belastning p.g.a. omprioritering av arbetsuppgifter.

2.2.7 *Myndighetsutövning* - minskad belastning.

Verksamheten koncentreras kring försörjningsstöd, barn-ungdom, biståndshandläggning och placerare.

2.2.8 Lednings- och stabsorganisation - minskad bemanning.

Arbetsuppgifterna koncentreras framför allt till uthållig personalkontinuitet.

2.2.9 Övrigt

För att kunna upprätthålla de prioriterade verksamheterna fördelas i första hand personalresursen inom den egna arbetsplatsen. Vid behov rekryteras personal via verksamhetens egen bemanningsenhet. Ytterligare personal kan rekryteras genom bl.a.

- Pensionerad personal o studenter
- Arbetstidsförlängning
- Frivilligorganisationer
- Uppdragstagare såsom kontaktpersoner/familjer o Arbetsförmedling
- Personal från övriga verksamheter.

2.3 Tekniska kontorets verksamheter

2.3.1 Prioriterade verksamheter.

2.3.2 Dricksvattenförsörjning och rening av avlopp

Dricksvatten prioriteras självklart högst men även avloppsrening bör prioriteras högt eftersom avloppet oftast går ut i nästa vattentäkt. Vissa mindre anläggningar kan under kortare tider prioriteras ner till förmån för att klara vattendistributionen.

Produktion och distribution av dricksvatten

- Söderköpings vattenverk
- Västra Husby
- Mogata
- Bottna
- Sankt Anna

Rening av avlopp

- Söderköpings reningsverk

Den lägsta bemanningsnivån för att kunna hantera de kritiska funktionerna som identifierats är 50 % av normal bemanning, vilket motsvarar den minimibemanning man har under semesterperioden. Det innebär att den dagliga verksamheten sköts för att hålla igång alla funktioner på lägsta nivå. Uthållighetsperioden är minst 8 veckor. Ökar tiden till mer än 8 veckor eller minskar bemanningen så kommer det att påverka verksamheten negativt.

Kravet på en lokalt bemannad krisledningsfunktion för prioritering av vilka delar som ska hållas igång, kommer att öka.

Den lägsta nivån av övriga resurser som kan krävas för att hantera de kritiska funktionerna är:

- Transporter av kemikalier, framför allt till avloppsreningsverken, men även till vattenverken (Fällningskemikalier till förbehandlingsverket vid Fullerstad och natriumhypokloritlösning vid akut behov av klorering till samtliga åtta kommunala vattenverk).
- Bränsle till fordon och reservkraft.
- Kommunikation - telefon eller radio.
- Driftövervakningssystemet för anläggningarna.
- Lokal krisledningsfunktion.

2.3.3 Renhållning

Kundtjänst/arbetsledning prioriterar samtal från kunder och att sophämtningen fungerar. Frågor kring fakturering m.m. utförs i mån av tid.

Hämtning av hushållsavfall prioriteras men kan ske med förlängt intervall, kunder får räkna med förskjutningar på upp till en vecka jämfört med ordinarie hämtning. Kontrollera med aktuell entreprenör.

Lagring/deponering av hushållsavfall kan bli aktuellt om mottagaren av avfall inte kan ta emot till förbränning.

2.3.4 Deponien

Återvinningscentraler hålls öppna i den utsträckning som personalstyrkan medger.

2.3.5 Tekniska chefen

Chefen ingår i kommunens krisledningsgrupp.

2.3.6 Övrigt

Gata/produktion - viktiga funktioner för att samhällsviktiga transporter (mat, sjukvård m.m.) kommer fram.

2.4 Samhällsbyggnadskontorets verksamheter

2.4.1 Prioriterade verksamheter

2.4.2 Miljö & Hälsa

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten är det prioriterade området vid en pandemi. Enheten arbetar med normal bemanning och vid behov omfördelas personal från de andra enheterna inom plan- och miljökontoret till miljö- och hälsoskyddsgruppen.

Finns behov kan personal snabbt utbildas till vissa uppgifter, t.ex. att ta vattenprover.

Verksamheten har behov av följande funktioner utanför Söderköpings kommun:

- Laboratorium.
- Landstingets smittskyddsläkare
- Länsstyrelsen
- Livsmedelsverket (SLV)
- Socialstyrelsen
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

2.4.3 Bygglov mm

Bygglovsverksamheten arbetar med sina ordinarie arbetsuppgifter och omfördelas vid behov till arbetsuppgifter inom det prioriterade området.

2.4.4 Övrigt

- Verksamheten är beroende av tillgång till telefoni och drivmedel.

2.5 Krisledningsutskottet, Kommunledningens och kommunledningskontorets verksamheter

2.5.1 Prioriterade verksamheter

2.5.1.1 Krisledningsutskott

Om omfattningen av pandemin bedöms vara av en sådan karaktär att kommunens krisledningsutskott skall aktiveras avgörs detta av KS-ordföranden eller, om denne är förhindrad, vice KS-ordföranden. Utskottet har då det yttersta ansvaret för den ledning som kommunen kommer att utöva under pandemiutbrottet.

Söderköpings kommuns krisledningsutskott består av:

Ordförande	Kommunstyrelsens ordförande
Vice ordförande	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande
Ledamöter	Ledamöter kommunstyrelsens arbetsutskott

2.5.2 Kommunledning

Ledningsorganisationen bestående av krisledningsutskott med beredningsgrupp (KLG) som leder den kommunala verksamheten vid extraordinära händelser och under höjd beredskap samt fortlöpande rapportera till länsstyrelsen om situationen i kommunen och om inträffade händelser. Målsättningen skall vara att de ordinarie arbetsformerna ändras så lite som möjligt. Kommunchefens ledningsgrupp (KLG) följer Söderköpings kommuns *Riktlinjer för ledning och information vid extraordinära händelser i fredstid samt vid höjd beredskap*

2.5.3 Kommunens växel

Behovet beräknas öka med 100 %. Följer Söderköpings informationsplan med dess instruktioner.

2.5.4 Informationsverksamhet

Kommunens informationsverksamhet kommer att belastas hårt. Följer Söderköpings informationsplan med dess instruktioner.

2.5.5 Vaktmästeriet

Det dagliga arbetet med postdistribution minskas till att vara behovsstyrt. Enheten kommer att vara en resurs när det gäller att lösa transporter av olika slag. I övrigt prioriterar enheten underhåll och säkerhetsarbete för att säkerhetsställa arbetsmiljön i Kommunhuset. Kopieringen har sina normala arbetsuppgifter i mån av bemanning.

2.5.6 Övergripande personalplanering

Bemanning vid brist på arbetskraft inom någon av de prioriterade verksamheterna görs genom omfördelningar. Ansvar för att ställa personal till förfogande görs i samråd med verksamheterna.

2.5.7 IT-Enheten

IT-chefen arbetar med ordinarie arbetsuppgifter och omfördelas vid behov till arbetsuppgifter inom det prioriterade området. IT-kontoret kan behöva förstärkning med en till två personer vid en längre epidemi. Funktioner som styr kommunikationerna med omvärlden prioriteras, webben, intranätet, e-post, IP-telefoni och ServiceDesk.

2.5.8 Övrigt

Kommunledningskontorets övriga verksamheter, kansli, ekonomi, upphandling, utveckling, marknadsföring, näringslivsfrågor och turism arbetar med sina ordinarie arbetsuppgifter. Personalen utgör en resurs för de verksamheter som får brist på arbetskraft under pandemin.

I samråd med landstinget och smittskyddsläkaren bestäms om bibliotek och andra allmänna lokaler kan hållas öppna för allmänheten.

2.5.9 Räddningstjänst

Räddningstjänstens verksamhet pågår och belastningen på ordinarie styrkor kommer att öka vid en pandemi. Verksamheten prioriteras på utryckningar och stöd till kommunen övriga verksamheter. Kan vid behov gå in på heltidstjänstgöring.

2.6 Beroendeförhållanden - andra aktörer

2.6.1 Leverantörer

El-distribution Vattenfall.
Telefoni, Internet.
Fjärrvärme.
Drivmedel.
Kollektivtrafiken.
Ramunderstaden AB

2.6.2 Landstinget

Landstingets smittskyddsläkare
Landstingets beredskapssamordnare
Hemsjukvård
Vårdcentraler.
Apotek.

2.6.3 Myndigheter

Länsstyrelsen
Livsmedelsverket (SLV)
Socialstyrelsen
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Bilaga 1

Övergripande råd

Denna bilaga ger endast övergripande råd för vad som kan behövas för att säkerställa en så väl fungerande kommunal service som möjligt under en pandemi. Mer underlag för detaljerad planering finns i MSB:s (www.msbmyndigheten.se och www.krisinformation.se)

Varje förvaltningschef bör utse en funktion som har ett uttalat ansvar för den fortsatta pandemiplaneringen inom förvaltningen och för att kunna upprätthålla kommunal service framför allt inom de prioriterade verksamheterna. Funktionen skall beakta:

- uthålligheten i den egna personalgruppen
- influensainsjuknande i personalgruppen.
- omfördelning av arbetsuppgifter och därigenom utnyttja personal på ett mer effektivt sätt.
- möjlighet att utbilda fler personer till vissa uppgifter.
- omfördelning av personal från verksamhet som är nedprioriterad.
- möjlighet till arbetstidsförlängning.
- möjlighet att kalla in pensionerad personal
- samverkansformer med andra organisationer som har motsvarande verksamhet.
- möjlighet att utnyttja frivilligorganisationer.
- möjlighet att utnyttja studenter/elever.
- möjlighet att utnyttja eventuellt beordring
- möjlighet att låta personalen arbeta hemifrån för att minska smittrisken.
- att viktiga dokument finns tillgängliga för flera ur personalen (sändlistor, instruktioner, avtal, manualer etc.)

Planera för "innan, under och efter"

Ta fram en tidsplan för när olika åtgärder ska genomföras. Ange vad som behöver vara förberett i god tid och vad som behöver anpassas och åtgärdas när pandemin börjar spridas. Planera för *innan*, *under* och *efter* ett pandemiutbrott. Se över administrativa regler, praktiska lösningar såsom tekniskt stöd för ev. distansarbete, utbildningar m.m. Behövs fackliga förhandlingar? Vad behöver övas?

Sprid information internt och externt om att er verksamhet har förberett sig för att kunna verka vid en pandemi. Samråd med Söderköpings kommuns krisledning och med stöd av informationschefen.

Minska riskerna för smittspridning på den egna arbetsplatsen.

Vid en influensapandemi kan smittan finnas överallt där det finns människor. Influensa kan spridas både via luften och genom direkt eller indirekt kontakt och det påverkar hur man planerar för att klara ett utbrott av pandemisk influensa.

Enligt smittskyddslagen har den enskilde skyldighet att förebygga smittspridning och den som har anledning att misstänka att han eller hon bär på en smittsam sjukdom är skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att skydda andra mot smittrisk.

Arbetsgivaren har dock ett huvudansvar för arbetsmiljön enligt Arbetsmiljölagen.

Tillmötesgå personalens behov

Det kan antas att föräldrar kommer att behöva vara hemma i ökad utsträckning för vård av barn. Det kan också finnas ett behov att ta hand om andra anhöriga som är sjuka. Det är viktigt att arbetsgivaren försöker tillmötesgå sin personals behov för att skapa ett förtroende hos de anställda och öka både möjligheterna och viljan hos personalen att utföra sina uppgifter. Underlätta för personalen att kunna ta hand om sjuka anhöriga eller friska barn i fall barnomsorg och skola har stängt.

Ekonomiska och andra konsekvenser för verksamheten

Om er verksamhet skulle bli beordrad av myndigheterna att stänga under en tid för att minska smittspridningen eller om ni själva vill stänga ned verksamheten till följd av till exempel bristande efterfrågan eller hög sjukfrånvaro hos personalen - vilka konsekvenser skulle det medföra?

- Se över avtalen med åtaganden mot kunder, stat eller liknande.
- Se över försäkringsavtalen.
- Undersök om problem kan uppstå i byggnader och anläggningar till följd av att de stängs under en tid.
- Analysera de eventuella ekonomiska följderna av en pandemi med olika scenarier. Hur kan de hanteras?
- Transporter och resande kan komma att påverkas - vilka effekter skulle det få på verksamheten?

Övergripande information

Kommunens normala informationshantering och ansvarsfördelning gäller. Kommunens krisledning kan vid behov stödja förvaltningarna när behov uppstår. Information kring kommunal service och samverkansfrågor prioriteras.

Samordnad information till allmänheten på regional och lokal nivå planeras i samverkan med smittskyddsläkaren, övriga på landstinget samt med länsstyrelsen.

Bilaga 2

Ansvarsfördelning på Nationell, Regional och Lokal nivå

Den här beskrivningen är hämtad från Socialstyrelsens planeringsunderlag och anger i korthet hur ansvaret tolkas av de myndigheter som i första hand arbetar med smittskydd samt av hälso- och sjukvården.

Nationell nivå

Socialstyrelsen

Före pandemin ska Socialstyrelsen:

- samordna den nationella pandemiplaneringen med berörda myndigheter och organisationer.
- ansvara för att adekvat kunskapsunderlag tas fram för att utveckla beredskapsplanen.
- följa tillgången på vaccin och antivirala läkemedel samt initiera och utvärdera strategier för att ge Sverige tillgång till dessa under en pandemi.
- bedöma behovet och användningen av vaccin, antivirala medel, antibiotika och övriga läkemedel samt sjukvårdsresurser,
- utarbeta planer för användning av vaccin och antivirala läkemedel med riktlinjer för fördelning i landet,
- beslutar om program för information till allmänheten och massmedia, i samarbete med övriga berörda myndigheter.
- beslutar om föreskrifter och rekommendationer till landsting och kommuner för att minska smittspridningen.

Under pandemin ska Socialstyrelsen:

- samordna arbetet och uppföljningen av åtgärderna mot pandemin i landstingen och kommunerna.
- följa pandemins utveckling globalt och deklarerar när en ny pandemifas inträder.
- följa det europeiska och internationella arbetet för att bekämpa pandemin och genomföra europeiskt och internationellt överenskomna åtgärder i Sverige.
- hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen av pandemin samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Smittskyddsinstitutet

Före pandemin ska Smittskyddsinstitutet:

- följa kunskapsutvecklingen om olika aspekter av influensapandemin globalt och bistå Socialstyrelsen med att utarbeta de kunskapsunderlag som behövs för att vidareutveckla beredskapsplanen.
- bedriva och utveckla laboratoriediagnostik inklusive typning och resistensbestämning av influensavirus samt upparbeta diagnostiska metoder för nya stammar.
- övervaka influensavaccinationstäckning bland de medicinska riskgrupper som rekommenderas vaccination.

Under pandemin ska Smittskyddsinstitutet:

- övervaka influensans utveckling i Sverige.
- följa och analysera hur många som insjuknar och hur många som avlider i landet.
- svara för en fördjupad epidemiologisk övervakning av influensa.
- genomföra utökad laboratoriediagnostik efter behov i pandemins olika faser.
- bistå Socialstyrelsen med att utarbeta de kunskapsunderlag som behövs för att justera och utveckla beredskapsplanen.
- genomföra en fördjupad övervakning av influensavaccinationstäckningen bland grupper som särskilt prioriteras under pandemins olika faser.

MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)

Före en pandemi ska MSB:

- utveckla stöd för kontinuitetsplanering till verksamhetsansvariga i deras beredskap inför en pandemi.
- ge stöd till länsstyrelser och kommuner m.fl. i deras arbete med att identifiera samhällsviktig verksamhet inför en pandemi.
- se till i utvecklingen av olika stöd för kriser att stöden kan användas vid en pandemi, till exempel den nationella krisportalen samt arbeta för att skapa ökad kunskap om smitta och krishantering i samhället.

Under en pandemi ska MSB:

- lämna stöd till offentliga aktörer i form av rådgivning och expertstöd inom områden som kriskommunikation, ledningsmetodik eller tekniskt ledningsstöd.
- bistå Regeringskansliet med sektorsövergripande beskrivningar av läget.

Regeringen och Regeringskansliet

- Regeringens ansvar vid en kris utgår från regeringens uppgift att styra riket och fatta beslut, i första hand i strategiska frågor, samt vidta nödvändiga åtgärder för att åstadkomma nationell samordning.
- Regeringskansliet är i detta avseende regeringens stabsorgan och skall bistå regeringen i dess arbete. Det operativa ansvaret för ledning och samordning av åtgärder på nationell nivå ligger på central myndighetsnivå.
- Varje departement har ansvar för att det finns tillräckliga resurser och förmåga att hantera allvarliga händelser inom det egna ansvarsområdet. Varje departement skall också ha förmåga att samordna andra berörda departement.
- I regeringens ansvar ingår också att snabbt kunna agera i de arrangemang för kriskoordinering på politisk nivå som beslutats inom exempelvis EU. När det gäller EU-arbetet och det internationella arbetet är det ytterst regeringen som företräder Sverige. Alla myndigheter skall bistå regeringen och delta i arbetet.
- Vid en kris har Regeringen och Regeringskansliet även till uppgift att tillsammans med övriga ansvariga aktörer informera om krishanteringsarbetet.

Utöver dessa finns det flera myndigheter och verk som har ansvar vid pandemin, t.ex. Läkemedelsverket och Arbetsmiljöverket.

Regional nivå

Landstinget

- Landstingen (och i tillämpliga fall kommunerna) är ytterst ansvariga för hälso- och sjukvården och smittskyddsarbetet inom sitt område.
- Sjukvårdshuvudmännen ansvarar för att utarbeta regionala planer för att hantera de effekter en influensapandemi kommer att ha på verksamheten.
- Smittskyddsläkaren ansvarar inom landstinget för att planera, organisera och leda smittskyddsarbetet. I detta ingår att utarbeta en lokal tillämpning av influensapandemiplanen och att leda smittskyddet under en pandemi.
- Landsting och kommuner bör samarbeta så att de gemensamma resurserna utnyttjas bäst. Landsting och kommuner ska omfördela sjukvårdsresurser och resurser för kommunal hemtjänst och göra en prioriteringslista för vad resurserna ska användas till. Inventera möjliga nya vårdplatser, klara bemanningen, informera allmänheten.

Länsstyrelsen

Under en pandemi ska länsstyrelsen:

- verka för att informationen till allmänheten och massmedia samordnas.
- stödja kommunerna i deras krishanteringsarbete.
- hålla sig underrättad om händelseutvecklingen genom att kontinuerligt inhämta, sammanställa, analysera och förmedla lägesinformation till alla berörda organisationer, inklusive regeringen och MSB.

Lokal nivå

Kommunen

Under en pandemi ska kommunen:

- så långt som möjligt genomföra sina verksamheter i normal omfattning.
  - ge invånarna och media en tillräcklig och korrekt information om läget.
-